

Важни дани од фебруара до априла

Међународни дан безбедног интернета, 9. фебруар

Дан безбедног Интернета (Safer Internet Day) одвија се у организацији мреже "Insafe" сваког фебруара од 2004. године (другог дана друге недеље другог месеца у години) да би се промовисало безбедно и одговорније коришћење онлајн технологије и мобилног Интернета, нарочито међу децом и младима у читавом свету. Сваке године паралелно се организује на стотине јавних догађаја да би се подигла свест људи о проблемима и ризицима којима су деца изложена на Интернету.

Ове године се обележава 7. фебруара са темом „Будите промена: уједините се за бољи интернет“. Циљ ове међународне акције је да се промовише безбедна, одговорна и позитивна употреба дигиталних технологија за децу и младе. Овај дан има за циљ да подигне свест и знање о томе како треба безбедно користити интернет. Деца радо користе информационе технологије па је тешко, чак и штетно за њихов развој забранити им коришћење мобилног телефона, компјутера и интернета. Важно је научити децу како се сигурно користити интернетом и како препознати могућу опасност и ризична понашања.

Неки од потенцијалних ризика за децу приликом свакодневног коришћења интернета су приступ мултимедијалним материјалима неприкладне садржине, долазак у контакт са предаторима преко чет соба, имејлова, социјалних мрежа и слично, откривање и злоупотреба личних информација, вируси, спамови, ненамерно покретање програма који могу компромитовати или оштетити рачунар итд.

Савети за децу, родитеље и наставнике могу се наћи на страни [Кликни безбедно](#)¹

Међународни дан матерњег језика, 21. фебруар

Овај дан обележава се сваке године 21. фебруара од 2000. године, с циљем унапређивања учења и развоја матерњег језика и неговања језичке и културне различитости и вишејезичности. Матерњи језик је термин којим означавамо први језик који нека особа научи у својој породици. Стручњаци тврде да је знање тог језика врло важно при формирању мишљења, а истраживања показују да особа која није свладала матерњи језик има проблема с учењем не само других језика, већ и с учењем уопште.

Како је улога матерњег језика веома важна у развоју вештина комуникације и обликовању свести и кретивности, УНЕСКО је донео 1999. године одлуку о проглашењу 21. фебруара Међународним даном матерњег језика ради промовисања језичке разноликости и вишејезичког образовања. Језици су средство комуникације, они преносе друштвене вредности и идентитета, а могу утицати и на привредни развој. Истраживања показују да половини од шест хиљада светских језика прети нестанак у идућих неколико нараштаја, јер половину свих језика говори само десет хиљада и мање говорника, а чак четвртину само хиљаду особа. Језичка разноликост неодвојива је од биолошке разноликости, па је губитак само једног језика губитак за укупни животни потенцијал на земљи, наводи УНЕСКО. Нестанак било ког језика представља губитак и осиромашење за целокупно људско знање, истиче УНЕСКО, наводећи као пример постојање низа биљака с врло великим лековитим учинком, али које су познате само традиционалним културама. Ако се изгубе језици и културе, нестаће и знање о биљкама и њиховим лековитим карактеристикама.

Стога Међународни дан матерњег језика има сврху да подсећа човечанство на низ моралних и практичних обвеза којима може очувати лингвистичку разноврсност као једно од највећих богатстава које нам је прошлост оставила.

Овај дан се може обележити кроз сарадњу школског библиотекара и наставника. Активности и теме за разговор са ученицима могу бити:

- разговор о учењу језика, развијање компетенције комуникације и језичке компетенције (Пројекат ПО),
- постављање изложбе ликовних радова на тему језичке разноликости и међусобног разумевања,
- читање текстова из различитих научних области на часовима више предмета,
- језик и писменост - важност читања за учење и развијање вештина информационе и медијске писмености.

¹ Кликни безбедно, www.kliknibezbedno.rs/

Светски дан поезије, 21. март

УНЕСКО је 1999. године прогласио 21. март за Светски дан поезије да би се нагласила важност уметности и културе и промовисали напори издавача да штампају књиге поезије. Овај дан промовише повратак на традицију рецитовања и повезивања поезије, плеса, музике и сликања.

Циљ је да се промовише читање, писање, објављивање и проучавање поезије широм света. Овај дан је позив да се размишља о моћи језика и да се у потпуности развије креативност сваке особе.

Како се школско и општинско такмичење рецитатора организује сваке године у марту могу се током целог месеца организовати активности у вези са овим даном:

- часови читања и тумачења поезије,
- читање и рецитовање омиљених стихова и, школско такмичење рецитатора,
- разговор о књизи поезије - представљање нове књиге.

Међународни дан дечије књиге, 2. април

Међународни дан дечије књиге у целом свету се обележава 2. априла од 1967. године у спомен на рођење писца Ханса Кристијана Андерсена. Дански књижевник, рођен 2. априла 1805. године, данас је познат као краљ бајки.

Међународни одбор за дечију књигу, The International Board on Books for Young People (IBBY), обележава овај дан широм света да би се деца и одрасли подстакли на читање. Сваке године једна од чланица IBBY-ја је спонзор и одређује тему и постер за обележавање Дана. Ове године је то Русија, а тема је „Растимо са књигом“. Више о програму можете прочитати на веб страни IBBY-ја².

Међународни дан дечије књиге може се обележити у школској и општинској библиотеци током априла кроз различите активности и часове у библиотеци: разговор о важности књига и читања, израда приказа и илустрација омиљених књига и изложба ликовних радова, писање чланка за школски лист о обележавању Међународног дана дечије књиге, одржавање јавног часа - разговор о Међународном дану дечије књиге и књигама које деца читају.

Светски дан књиге и ауторских права, 23. април

Светски дан књиге и ауторских права обележава се 23. априла, јер је тада Каталонски фестивал, као и датум годишњице рођења и смрти Вилијама Шекспира, смрти Мигела де Сервантеса, Инке Гарсиласо де ла Вега и Жозепа Пла, рођења Мориса Друона, Владимира Набокова... Одлука о томе донета је на Генералној конференцији УНЕСКО-а 1995. У Шпанији је овај дан празник још од 1923. године у част писца Мигела де Сервантеса. Ово је такође и део прославе дана Светог Ђорђа у Каталонији, где је традиција од средњег века да мушкарци доносе руже женама, а од 1925. да жене дају књигу у замену. Обележавање указује на поштовање књига и аутора и подсећа људе да пронађу уживање у читању. УНЕСКО жели да све људе подстакне на читање и заштиту интелектуалног власништва путем заштите ауторских права.

Предлог активности у школи:

1. Часови посвећени читању и разговору о књигама и важности читања,
2. Разговор са ученицима о поштовању ауторских права и упућивање ученика у библиографско цитирање.

² IBBY, www.ibby.org/awards-activities/activities/international-childrens-book-day/icbd-2017/?L=0